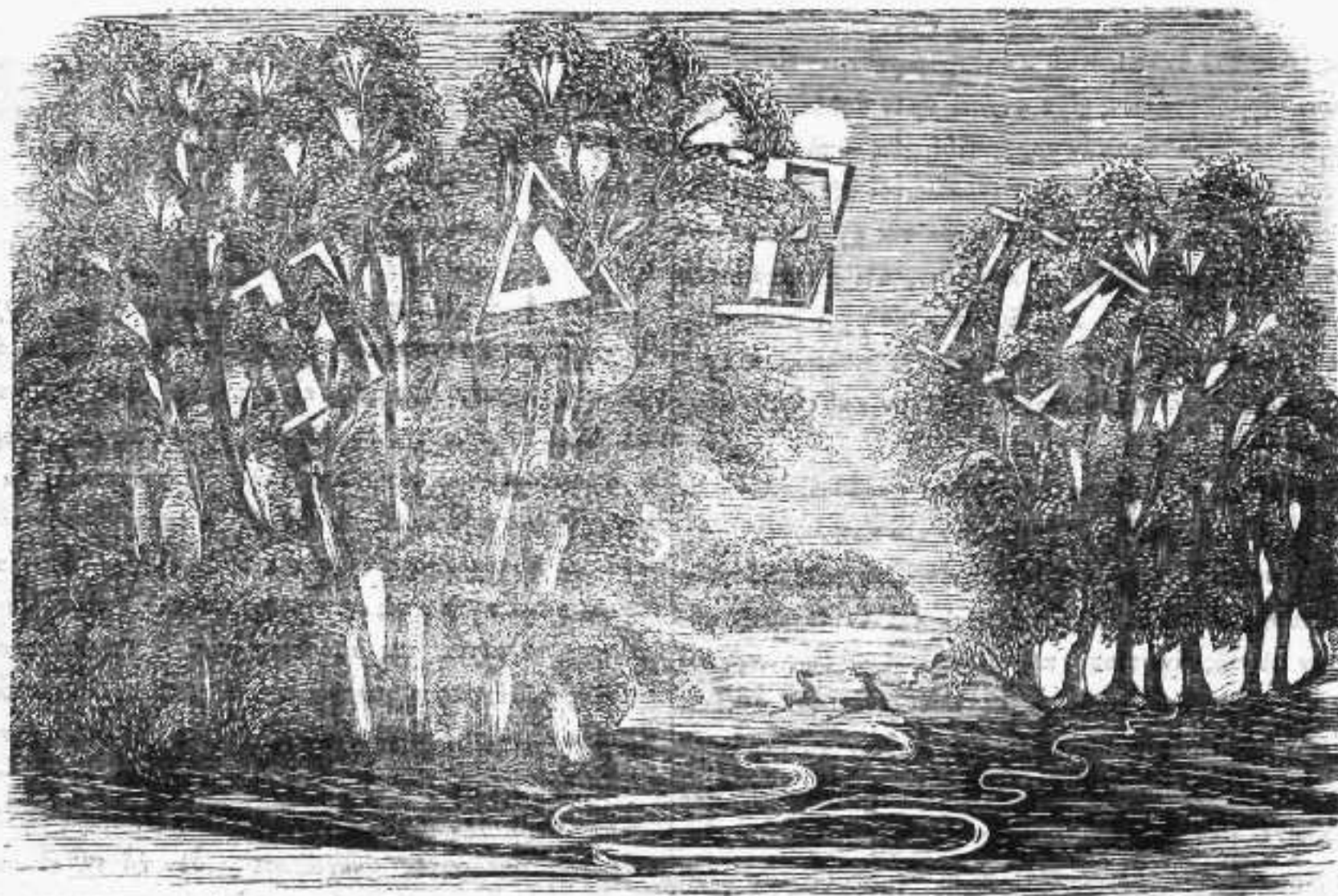

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ Δ'.

ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1 1862.

ΕΤΟΣ Α'.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΕΛΕΝΗΣ

ὑπὸ τοῦ Γάλλου Κόμητος ΛΑΣ ΚΑΣ (LAS CASES).

(Συνέχεια ἰδὲ Φυλλ. Γ').

Ἡ ἀπὸ Αὐρηλίαν εἰς Ἰαρνάκειον (Jarnac) ὁδός.

Σάββατον 1 Ἰουλίου, Κυριακή 2. — Διαβαίνομεν τὴν Λιμόγην (Limoges) τὴν 1 Ἰουλίου περὶ τὰς τέσσαρας τῆς ἑσπέρας.

Δειπνοῦμεν ἐν Ῥοσσεφουκώλ (Rochefoucauld) τὰς 2 καὶ

φθάνομεν περὶ τὴν ἑβδόμην τῆς ἑσπέρας εἰς Ἰαρνάκειον ἔνθα καταλύομεν ἕνεκα τῆς κακῆς θελήσεως τοῦ ταχυδρόμου τοῦ μὴ θέλοντος νὰ προχωρήσῃ.

Κακοτυχία ἐν Σαίντῃ (Saintes).

Δευτέρα 3. — Δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν πορείαν μας πρὶν τῶν πέντε τῆς πρωίας. Ἡ δυστροπία τοῦ ταχυδρόμου μᾶς ἀνγκάζει νὰ φθάσωμεν λίαν ἄργά εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Κονιάκ, (Cognac) πλὴν ὁ ἐκεῖ ταχυδρόμος ὡς καὶ τὸ πλῆθος μᾶς δεικνύουν ὅπως διάφορα αἰσθήματα ἠννοήσαμεν τοῦ λοιποῦ εὐκόλως ὅτι ἡ διάβασίς μας μεγίστην ἐπήνεγκεν ταραχὴν, καὶ ἄλλοῦ μὲν ὑπὲρ ἄλλοῦ δὲ καθ' ἡμῶν ἐπιδείξεις. Φθάσαντες ἐν Σαίντῃ περὶ τὰς ἑνδεκα τῆς ἑσπέρας ὀλίγου δεῖν ἐπίπτομεν θύματα

τάσεως τινός τοῦ ὄχλου. Καθ' ἃ ἐπληροφόρηθημεν εἰς ἐκ τῶν ἐντοπίων θερμοκεφάλων, εἶχε στήσει ἡμῖν δολίαν ἐνεδραν καὶ ὀργανίσει τὴν σφαγὴν μας. Τιθέμεθα ὑπὸ κράτησιν παρὰ τοῦ ὄχλου καὶ ἀγώμεθα αἰχμάλωτοι εἰς ἐν ξενοδοχεῖον ἐγγυημένης τῆς ζωῆς μας παρὰ τῆς ἐγγωρίου ἐθνοφυλακῆς. Κατηγορούμεθα, ὡς λέγουσιν, ὅτι ἀφηρπάσαμεν τὸ ταμεῖον τοῦ Κράτους καὶ εἰμεθα κακοῦργοι καὶ ἀξιοθάνατοι! Οἱ ἐκ τῆς ἀνωτέρας τάξεως τῆς πόλεως, αἱ γυναῖκες πρὸ πάντων δείκνυνται αἱ μᾶλλον καθ' ἡμῶν ἐξηγριωμένοι.

Διέβαινον ἀλληλλοδιαδόχως ὑπὸ τὰ παράθυρα τῶν δωματίων μας ἵνα ἐμπαίξωσιν ἐτι πλέον τὴν κακοτυχίαν μας. Ἐκ τῆς λύσεως τῶν, τὸ πιστεύετε; ἐτρίζον τοὺς ὀδόντας θεωροῦσαι ἡμᾶς τοσοῦτον ἀπαράχους· καὶ ἐν τοσοῦτῳ αὐταὶ ἦσαν αἱ τῆς ἀνωτέρας κοινωνίας, αἱ καθὼς πρέπει γυναῖκες τῆς πόλεως!... Ὁ Ῥεάλ εἶχε λοιπὸν δίκαιον ὅταν ἔλεγε κατὰ τὰς Ἑκατὸν Ἡμέρας εἰς τὸν Αὐτοκράτορα ὅτι ἐγνώριζε τοὺς Ἰακωβίτους καὶ ὅτι ἡ μόνη διχορρά ἦτις ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν μαύρων καὶ τῶν λευκῶν ἦτο ὅτι οἱ μὲν ἐφόρουσαν ξύλινα πέδιλα οἱ δὲ μεταξωτὰς περικνημίδας.

Ὁ πρίγγιψ Ἰωσήφ, ὅστις διήρχετο ἐν ἀγνοίᾳ μας τὴν πόλιν, περιέπλεξε ἐτι μᾶλλον τὸ συμβεβηκὸς ἡμῶν. Τὴν συλλαμβάνουσι, τὸν φέρουσι εἰς τὴν Νομαρχίαν χωρὶς ὁμῶς νὰ τὸν κακοποιήσωσιν ἢ ὑδρώσωσιν αὐτὸν παντελῶς.

Τὸ ξενοδοχεῖον μας ἔβλεπε πρὸς μίαν πλατείαν ἐν ᾗ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν συνωθεῖτο θορυβώδης καὶ βάρβαρος ὄχλος τρομερὰς καθ' ἡμῶν ἐξεμέσσεων ἀπειλὰς καὶ ὕβρεις. Εὐτυχῶς ἔτυχε νὰ μὲ γνωρίζῃ ὁ ὑπονομάρχης καὶ τοιοῦτοτρόπως ἔδωκε τὰς δεούσας πληροφορίας περὶ τῶν ἀτόμων ἡμῶν. Πρεύνησαν τὴν ἀμαξίαν μας καὶ μᾶς ἔθεσαν, οὕτως εἰπεῖν, ὑπὸ μυστικὴν κράτησιν. Περὶ τὰς τέσσαρας μοὶ ἐπετράπη νὰ ἀπέλθω παρὰ τῷ πρίγγιψι Ἰωσήφ.

Καθ' ὁδόν, καίτοι ἐπατηρούμενος ὑφ' ἐνὸς ὑπαξιωματικοῦ, πλείστοι ἄνθρωποι μ' ἐπλησίασαν, καὶ ἄλλοι μὲν μοὶ ἐνεχειρίζον γραμμάρια, ἄλλοι δὲ μοὶ ὠμῆλουν κρυφίως εἰς τὸ οὖς λέγοντές μοι νὰ διατελῶμεν ἀμέριμνοι, διότι οἱ ἀληθεῖς Γάλλοι ἐπαγρύπνουσαν ἐφ' ἡμῶν.

Περὶ τὸ ἐσπέραις μᾶς ἄφικταν νὰ φύγωμεν ἀλλ' ἤδη τὰ πάντα ἦσαν ἡλλοιωμένα. Ἐγκατελείψαμεν τὸ ξενοδοχεῖον μας ἐν μέσῳ τῶν ζωηροτέρων ζητωκραυγῶν· γυναῖκες τοῦ ὄχλου προσήρχοντο δακρυρροοῦσαι καὶ ἰσπάζοντο τὰς χεῖρας μας, πάντες δὲ ἐζήτουν νὰ μᾶς ἀκολουθήσωσι ἐν ἀποφύγῳ, ὡς ἔλεγον, παγίδα τινὰ ἣν οἱ ἐχθροὶ τοῦ Αὐτοκράτορος εἶχον στήσει ὀλίγα βήματα μακρὰν τῆς πόλεως. Ἡ παράδοξος αὕτη παλίσφοια τῶν πνευμάτων προήρχετο ἐκ τῆς εἰς τὴν πόλιν ἀφίξεως πολλῶν χωρικῶν αἰτινες διεβρύθμιζον ὡς ἤθελον τὴν κοινὴν γνώμην.

"Αφιξίς εἰς Ῥοχεφόρ.

Τρίτη 4. — Μικρὸν ἐτι πρὶν φθάσωμεν εἰς Ῥοχεφόρ ἀπιντήσαμεν ἀπόσπασμα χωροφυλακῆς ὅπερ εἰς τὸ ἀκουσμά τῆς κακοτυχίας μας εἶχε σταλῇ πρὸς ὑπεράσπισίν μας. Περὶ τὰς δύο τῆς πρωῒας ἀφίχθημεν εἰς Ῥοχεφόρ ἐνθα ὁ Αὐτοκράτωρ εὕρισκετο ἀπὸ τῆς προτεραίας (α). Ὁ πρίγγιψ Ἰωσήφ ἀφικνεῖται τὴν αὐτὴν ἐσπέραν τὸν εἰσάγω παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι. Ἀμὰ ἔτυχον ὀλίγης ἡσυχίας ἔσπευσα νὰ ἐξηγήσω εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους τὰ αἴτια τῆς ἀπουσίας μου. « Γεγονότα σπουδαῖα, τῷ ἔγραφον, μὲ ἠνάγκασαν ν' ἀναχωρήσω ἐκ Παρισίων ἀνεὺ τῆς ἀπαιτουμένης ἀδείας. Ἡ σοβαρότης καὶ τὸ ἀκροσφαλὲς τῶν περιστάσεων εἰσὶν αἱ μόναι αἰτίαι τῆς ἀνωμαλίας ταύτης. Ἐν ὑπηρεσίᾳ ὧν παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι ὅτε οὗτος ἀνεχώρησεν, δὲν ἠδυνήθην νὰ ἴδω ἀπομακρυνόμενον τὸν Μέγα Ἄνδρα ὅστις τοσοῦτον λαμπρῶς μᾶς ἐκυβέρνησεν, ὅστις οἰκιοθελῶς ἀπῆλθεν εἰς ἐξορίαν ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τῆς πατρίδος, εἰς ὃν δὲν μένει ἄλλο ἐκ τῆς παντοδυναμίας του, εἰμὴ τὸ κλέος του καὶ τὸ νομὸν του, δὲν ἠδυνήθην λέγω νὰ τὸν ἴδω ἀπομακρυνόμενον χωρὶς νὰ τὸν ἀκολουθήσω. Κατὰ τὰς εὐτυχεῖς τοῦ ἡμέρας εὐχρηστήθη νὰ μοὶ ἀπονεύμῃ τινὰς εὐεργεσίας σήμερον ὅθεν τῷ ὀφείλω τὸν ζῆλον μου καὶ τὴν ἀφοσίωσίν μου ».

Γαλήνιον ἦθος τοῦ Αὐτοκράτορος.

Ἀπὸ Τετάρτης 5 μέχρι Παρασκευῆς 7. — Ἐν Ῥοχεφόρ ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν ἔφερε πλέον τὴν στρατιωτικὴν του στολήν. Κατέλυνεν ἐν τῇ Νομαρχίᾳ περὶ τὴν ὁποίαν πλήθος λαοῦ ζητωκραυγάζοντος ἐκ διαλειμμάτων συνωθεῖτο. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐξῆλθε δις ἢ τρίς εἰς τὸν ἐξώστην τῆς Νομαρχίας, πλείστοι δὲ προτάσεις τῷ ἐγιναν ὑπὸ στρατηγῶν τινῶν ἀφικνουμένων αὐτοπροσώπως ἢ ἰδιαιτέρους ἐντολεῖς ἀποστελλόντων.

(α) ΔΕΦΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ. — Φεύγει τὰς 29 καὶ διανυκτερεύει εἰς Ῥαμπουλιέ (Rambouillet) — τὰς 30 φθάνει εἰς Τοῦρ (Tours) — τὴν 1 Ἰουλίου εἰς Νιόρτ (Niort). — Ἐν Ῥοχεφόρ τὰς 3. — Διαμένει μέχρι τῶν 8 — Ἰπτάγει ἐπὶ τοῦ πλοίου ὁ Βελλεροφὼν τὰς 19.

Ἐξ ἄλλου, καθ' ὅλην τὴν ἐν Ῥοχεφόρ διαμονὴν τοῦ ὁ
 Αὐτοκράτωρ διατελεῖ ὡς ἐάν εὑρίσκετο ἐν τῷ Κεραμεικῷ.
 Δὲν τὸν πλησιάζομεν συνεχῶς καὶ δὲν δέχεται σχεδὸν
 κανένα ἐκτὸς τοῦ Βερτρὰν (Bertrand) καὶ τοῦ Σαβαρῆ
 (Savary). Κατὰ συνέπειαν οὐδὲν ὁριστικὸν μαθηάνομεν
 περὶ αὐτοῦ. Μολοντοῦτο, ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς συγχύσεως
 καὶ ταραχῆς ὁ Αὐτοκράτωρ φαίνεται ὅτι μένει γαλήνιος,
 ἀπαθής, ἀτάραχος.

Ἀρχαῖος τις ὑποπλοίαρχος τοῦ ἡμετέρου ναυτικοῦ διαι-
 κῶν ἐμπορικὸν τε-δανικὸν πλοῖον ἀναδέχεται γενναίως νά
 σώσῃ τὸν Αὐτοκράτορα· ὑπόσχεται ἀπὸ παραλάβῃ αὐ-
 τὸν καὶ τὸν κρῖναι τόσον ἀσφαλῶς ἐν τῷ πλοίῳ, ὥστε
 πᾶσα γεννησομένη ἐρευνα ν' ἀποδῇ ματαίᾳ, νὰ ἀποπλεύ-
 σῃ πέραν τῆς θύρας τῆς Ἡνωμένης Πολιτείας. Ἀντὶ τῆς ἐκ-
 δουλεύσεως ταύτης δὲν ζητεῖ ἐμὴ μικράν τινα ποσότητα
 ἵνα δυνήθῃ ν' ἀποζημιώσῃ τοὺς ἰδιοκτήτας τοῦ ὑπὸ τὴν
 διαίκεσίν του πλοίου ἐν περιπτώσει ζημίας τινὸς ἐν τῇ
 διάπλῳ. Ὁ Βερτρὰν δέχεται τὰς προτάσεις ταύτας ὑπὸ
 ὅρους τινὰς οὓς συντάττει ἐπ' ὀνόματι μου, ἐγὼ δὲ ὑπο-
 γράφω τὸ συμφωνητικὸν ἔγγραφον ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἡ-
 μενάρχου.

Ἐπιβίβασις τοῦ Αὐτοκράτορος.

Σάββατον 8. — Ὁ Αὐτοκράτωρ φθάνει εἰς Ῥουβρὰς
 (Roubras) περὶ τὸ ἑσπέρας ζητωκραυγαζόντων τῶν κα-
 τίκων τῆς τε πόλεως καὶ τῶν περὶ τὴν χωρίων διανυκτε-
 ρεῖ ἐπὶ τοῦ πλοίου ἡ Σάαλ (La Saal) ἐν ᾗ ἐπεβίβα-
 σθη περὶ τὴν ὠρδύαν. Ἐγὼ ἀφίχθην ἐν τῷ πλοίῳ λίαν ἄρ-
 γά, διότι συνώδευον τὴν Κυρίαν Βερτρὰν.

Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐπισκέπτεται τὰς

ὀχυρώσεις τῆς Σεξιτίας.

Κυριακὴ 9. Συνοδεύω τὸν Αὐτοκράτορα, ὅστις ἀποβι-
 βάζεται ἀπὸ πρωΐας ἐν Σεξιτίᾳ καὶ ἐπιθεωρεῖ τὰς ὀχυρώ-
 σεις ἀπάσας καὶ ἐπιστρέφει ἵνα προγευματίσῃ ἐν τῷ πλοίῳ.

Πρώτη συνέντευξις ἐπὶ τοῦ Βελλε-

ροφῶντος (Bellérophon)

Δευτέρα 10. — Κατὰ τὴν νύκτα τῆς Κυριακῆς πρὸς

τὴν Δευτέραν γελλόμεθα μετὰ τοῦ Δουκὸς τοῦ Ῥοβίγου πρὸς
 τὸν διοικητὴν τῆς Ἀγγλικῆς μοίρας ἵνα πληροφορηθῶμεν ἐάν
 τὰ ὑπὸ τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως ὑποσχεθέντα ἡμῖν δια-
 βατήρια ἔγγραφα διὰ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἀφίχθη-
 σαν· μᾶς ἀπήντησαν ὅτι τὰ διαβατήρια δὲν ἐστάλησαν εἰ-
 σέτι, ἀλλ' ὅτι προὔτελλοντο ν' ἀναφερθῶσι περὶ τούτου εἰς
 τὸν ναύαρχον. Ἠρωτήσαμεν τί θὰ συνέβαινεν ἐάν ὁ Ναυ-
 πλέων ἀπέπλεον ἐπὶ τῶν φρεγατῶν συνδιαλλαγῆς φερουσῶν
 σημαίαν (Pavillon parlementaire) ἢ ἐπὶ οὐδετέρου τινὸς
 πλοίου. Μᾶς ἀπήντησαν ὅτι ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει
 αἱ φρεγαταὶ ἤθελον κανονοβοληθεῖν, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ πᾶν
 οὐδέτερον πλοῖον ἤθελον ὑποστῇ αὐστηρὰν ἐρευναν καὶ ὁ-
 δηγηθῇ ἴσως εἰς τοὺς Ἀγγλικούς λιμένας. Καθυπεβλήθη
 ἡμῖν ὅμως ἡ πρότασις νὰ ἀπέλθωμεν ἀνενόχλητοι καὶ ἄ-
 σφαλεις εἰς Ἀγγλίαν. Περὶ τὰς δύο Μ. Μ. ἐπιστρέψαμεν
 ἐπὶ τῆς Σάαλ.

Τὸ Ἀγγλικὸν πλοῖον, ὁ Βελλεροφῶν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶ-
 χομεν ἀπέλθαι μᾶς ἠκολούθησεν καὶ ἠγχοροβόλησεν ἐν τῷ
 λιμένι τῶν Βορηῶν (Bade des Basques) ἵνα εὑρίσκηται ὅ-
 σον ἔνεστι πλησίον ἡμῶν. Τὰ πλοῖα Ἀγγλίας καὶ Γαλ-
 λίας διέμενον ἀπέναντι ἀλλήλων καὶ ἐγγύτατα τὸ ἐν τοῦ
 ἄλλου.

Ἀναβάντων ἡμῶν ἐπὶ τοῦ Βελλεροφῶντος, ὁ Ἀγγλος
 πλοίαρχος μᾶς ἀπήθυνε γαλλιστὶ τὴν λόγον· πλὴν καὶ
 ἐγὼ ἐξ ἄλλου δὲν ἠθέλησα νὰ τῷ εἶπω ὅτι ὀμίλουν κατὰ
 τὸ μᾶλλον καὶ ἦτον τὴν Ἀγγλικὴν, ἐπειδὴ ἐξηγήσεις τινὲς
 ἀνταλλαγῆσαι μετὰ τοῦ πλοίαρχου καὶ ἄλλων ἀξιω-
 ματικῶν Ἀγγλων ἤθελον περιπλέξῃ τὰς διαπραγματεύ-
 σεις. Ὅταν λοιπὸν μετὰ τινὰς στιγμὰς μᾶς ἠρώτησαν
 ἐάν ἠννοῶμεν τὴν Ἀγγλικὴν, ἀφῆκα τὸν δοῦκα τοῦ Ῥο-
 βίγου νὰ ἀπαντήσῃ ὅτι δὲν ἠννοῶμεν αὐτήν. Πρὸς τούτοις
 ἡ πολιτικὴ ἡμῶν θέσις μοὶ ἐπέτρεπεν καὶ καθίστα ἀπλαν-
 στάτην τὴν μικράν μου ταύτην πρὸς αὐτοὺς ἀπάτην. Δια-
 μείνας μετὰ ταῦτα δεκαπέντε περίπου ἡμέρας μετὰ τῶν
 Ἀγγλων ὀλίγου δεῖν ἀπεκάλυπτον ὅτι πρότερον εἶχον
 ἀποκρύψει, κατὰ δὲ τὸν εἰς τὴν Ἀγίαν Ἑλένην διάπλουν
 οἱ ἀξιωματικοὶ μοὶ παρετήρησαν ὅτι προώδευον γιγαντιαίους
 βήμασι εἰς τὴν γλῶσσαν των. Καὶ τῷ ὄντι, ἀνεγίνωσκον
 μὲν τὴν Ἀγγλικὴν ἀλλ' ἠννοῦν αὐτὴν δυσκόλως, ἐπειδὴ
 πρὸ δεκατριῶν μηνῶν δὲν εἶχον ὀμιλήσει αὐτήν.

(Ἀκολουθεῖ.)